

Enza investeert in Cladosporium-resistente rassen

Justine Dewitte

Recentelijk hebben telers opnieuw meer en meer te kampen met *Cladosporium*, een schimmelziekte die een tijdje weg bleef, maar duidelijk terug de kop op steekt. Niet alle rassen zijn echter even gevoelig; enkelen zijn resistent tegen *Cladosporium*. Aan de hand van een rassenproef wordt nagegaan welke rassen het best voldoen voor een biologische teelt van tomatomaat.

De rassenproef werd gezaaid op 2 december 2013. Alle rassen werden geënt op Multifort (De Ruiter). Op 4 februari 2014 werd de proef uitgeplant in 4 herhalingen met een plantdichtheid van 2,38 planten/m². Na de 5de tros werd om de 3 stengels een extra stengel aangehouden zodat de stengeldichtheid uiteindelijk 3,3 stengels/m² bedroeg. De oogst ving aan op 28 april.

Resultaten en bespreking

Tovit 1411 (Enza) scoorde gemiddeld in productie. Het ras bleek weinig gevoelig voor schimmelziektes. Zowel naar *Cladosporium* als witziekte waren de beoordelingen zeer positief. Ook bij het beoordelen van *Phytophthora* scoorde het ras minstens gemiddeld. Tijdens de vruchtbeoordelingen konden geen extremen opgemerkt worden voor dit ras. Op het einde van de teelt waren de groene delen van de tomaten nog mooi fris.

Nr 2 (Enza) behaalde een opbrengst die duidelijk hoger lag dan het gemiddelde. Het aantal stuks/m² lag eerder lager, dit in tegenstelling tot het vruchtgewicht dat duidelijk hoger was dan voor vele andere rassen opgenomen in de proef. Nr 2 bleek helemaal niet gevoelig voor *Cladosporium* en witziek-

te; voor *Phytophthora* echter niet minder dan gemiddeld. De vruchten hadden de intentie iets bleker te kleuren, waren mooi trosvast en hadden een lagere brix dan gemiddeld. Ook bij dit ras waren de groene delen van de tomaten telkens mooi fris tijdens de vruchtbeoordeling.

Nr 3 (Enza) behaalde de hoogste opbrengst van alle rassen opgenomen in de proef. De vruchten hadden het hoogste vruchtgewicht. In aantal stuks/m² kwam dit ras het laagst uit de proef. Ook nr 3 toonde, zoals de 2 voorgaande rassen, een opmerkelijke resistentie tegen *Cladosporium*. Ook de ongevoeligheid voor witziekte komt terug. *Phytophthora* kon waargenomen worden in beperkte mate. Tijdens de vruchtbeoordeling waren de resultaten van nr 3 heel sterk te vergelijken met deze van nr 2.

Alcala (Uniseeds) bracht, in vergelijking met de andere rassen, het minst op. Zowel het vruchtgewicht als het aantal stuks/m² lag beduidend lager dan gemiddeld. Alcala vertoonde bij het begin van de teelt een groeiachtig gewas.

Tabel: Productiegegevens 28-4 tem 24-11-2014; beoordeling *Cladosporium* doorheen de teelt

Object	Zaadhuis	Zaad behandeling	Totale marktbaar productie			Cladosporium		
			Gram/m ²	#stuks/m ²	Vruchtgewicht (g)	midden teelt	bij toppen	einde teelt
nr 1	Enza	ncb	36565 ab	353 cd	106 b	9.0 a	8.8 a	9.0 a
nr 2	Enza	ncb	37532 ab	348 cd	110 ab	9.0 a	8.9 a	9.0 a
nr 3	Enza	ncb	37982 a	331 d	117 a	9.0 a	9.0 a	9.0 a
Alcala	Uniseeds	ncb	28047 c	349 cd	83 d	6.0 b	5.2 bc	5.0 c
Avalantino	Vitalis	bio	34148 bc	498 a	70 e	7.5 bc	6.0 bc	7.1 b
Cappricia	Rijk Zwaan	bio	37813 ab	410 b	94 c	5.8 c	4.0 cd	5.0 c
Diamantino	Enza	ncb	35520 ab	348 cd	108 b	6.5 bc	3.6 d	6.1 bc
E. 1259	Enza	ncb	35558 ab	386 bc	94 c	7.0 bc	4.4 cd	5.4 c
Mecano	Rijk Zwaan	bio	36557 ab	407 b	92 c	6.0 bc	4.1 cd	4.9 c
Gemiddelde			35525	381	97	7.3	6.0	6.7
p-waarde			0	0	0	0.00	0.00	0.00
1=						veel	veel	veel
9=						geen	geen	geen

Dit was echter duidelijk gevoelig voor witziekte. Ook naar Cladosporium toe vertoonde dit ras iets meer gevoeligheid dan het gemiddelde. Naarmate de teelt vorderde had het **gewas een** smalle kop en open gewas. De vruchten rijpten vlot af maar waren iets doffer.

Avalantino (Vitalis) scoorde minder dan gemiddeld qua opbrengst. Het ras produceerde vele lichte vruchten en kent dus een fijne sortering. Het vrij open en iets bleker gewas had een vrij smalle kop. Avalantino staat eerder gekend als smaaktomaat, wat ook tot uiting komt tijdens de brix-meting. Dit ras heeft een opmerkelijk hogere brix in vergelijking met alle andere rassen opgenomen in proef. De mooie donkere en wat glanzende vruchten hadden iets minder frisse groene delen.

Cappricia (Rijk Zwaan) scoorde duidelijk hoger dan gemiddeld qua opbrengst. De eindlengte van de planten was beduidend korter dan gemiddeld, wat zich reflecteerde in iets minder onderhoudswerk. Cappricia was duidelijk gevoelig voor Cladosporium en Phytophthora. Het ras scoorde tijdens de gewasbeoordeling iets minder voor trosvastheid, en ook de groene delen waren iets minder fris dan gemiddeld.

Diamantino (Enza) kende een gemiddelde opbrengst. De vruchten waren iets grover in sortering dan gemiddeld. Diamantino bleek niet gevoelig voor witziekte, ondanks het gewas vrij gesloten was. Voor Cladosporium en Phytophthora kende het ras echter wel enige gevoeligheid. Tijdens de vruchtbeoordeling werd een eerder lage brix vastgesteld bij de donkere vruchten. De trosvastheid was beter dan gemiddeld.

E. 1259 (Enza) scoorde gemiddeld naar opbrengst toe. Tijdens de gewasbeoordelingen kon geen witziekte opgemerkt worden. Het ras was echter wel vrij gevoelig voor Cladosporium. De brix, de trosvastheid en de groene delen van E. 1259 scoorden lager dan gemiddeld.

Mecano (Rijk Zwaan) behaalde een gemiddelde opbrengst. Aan het einde van de teelt waren de planten duidelijk korter dan gemiddelde, wat zich reflecteerde in minder onderhoudswerk tijdens de teelt. Mecano kende enige witziekte-, en zeker ook Cladosporiumgevoeligheid. Tijdens de vruchtbeoordeling van dit ras konden geen extremen opgemerkt worden.

Besluit

In deze proef komen Tovit 1411, nr 2 en nr 3 van Enza als beste uit de proef omdat deze rassen Cladosporiumresistent zijn en een mooie opbrengst halen. Van deze 3 rassen heeft Tovit 1411 de mooiste vruchtkwaliteit. Enza heeft samen met Vitalis deze rassen ontwikkeld; Vitalis gaat verder aan de slag om Tovit 1411 op de markt te brengen. Cappricia (Rijk Zwaan) behaalt diezelfde opbrengst, maar de Cladosporiumgevoeligheid is veel hoger bij dit ras. Alcalá (Uniseeds) voldoet niet door zijn lage opbrengst. Avalantino (Enza) is een smaaktomaat met fijne sortering en lagere opbrengst.

Samenwerking

Provincie Oost-Vlaanderen en Vlaamse overheid, Dep. Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling.

Aanbod onderstammen tomaat blijft voorlopig analoog

Justine Dewitte

De meest rendabele opstelling in een biologische verwarmde kas is een beperkte rotatie van vruchtgroenten. Tomaat, paprika, komkommer en aubergine zijn echter allen gewassen waarop het wortelknobbelaaltje kan overleven of zich kan voortplanten. Door het gebruik van een geschikte onderstam wordt getracht de populatie aaltjes in de hand te houden. Tevens heeft een onderstam ook invloed op de productie en de kwaliteit van de vruchten. Aan de hand van een onderstamproef wordt nagegaan welke onderstam het meest geschikt is voor de biologische teelt van tomaat.

RS 3546 (Uniseeds) voldoet niet door de lage opbrengst. De overige onderstammen voldoen, met een lichte voorkeur voor Brigeor (Gauthier) en Multifort (De Ruiters). Door de verscheidenheid aan resultaten van de wortelbeoordeling op de drie locaties, zijn hierover moeilijk besluiten te trekken. Tijdens de gewas- en vruchtbeoordelingen konden geen al te grote verschillen opgemerkt worden.

Contactpersoon: Justine Dewitte
Tel: 09/381 86 82
E-mail: justine@pcgroenteteelt.be